

Offentliggjort d. 7. juli 2018

Nye perspektiver for overdragelse af virksomheder til erhvervsdrivende fonde©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Skatteministeren har i sidste uge præsenteret et oplæg til gunstige skatte-
regler for overdragelse af familieejede virksomheder til fonde.

Oplægget har rødder i aftalen om Vækstplan DK fra 2013 mellem en bred
kreds af Folketingets partier og har til formål at fremme erhvervsdrivende
fonde som ejerform. Det videre perspektiv er at fastholde danske virksom-
heder og dermed arbejdspladser i Danmark

Nedenfor omtales hovedpunkterne i oplægget om overdragelse af virksom-
heder til fonde.

I februar 2013 fremlagde den daværende regering Vækstplan DK, der omfattede en lang
række initiativer til at skabe flere arbejdspladser og sikre flere investeringer i Danmark
samt styrke virksomhedernes konkurrenceevne.

I april samme år indgik regeringen sammen med Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Al-
liance og Det Konservative Folkeparti en delaftale om en række konkrete initiativer, der
skulle gøre det mere attraktivt at investere i og drive virksomhed i Danmark, herunder en
række afgiftslettelser og skattemæssige lempelser. Nogle af disse lempelser er omtalt i
disse spalter den 1. juni 2013.

Offentliggjort d. 7. juli 2018

Et af elementerne i delaftalen var en forbedring af forholdene for erhvervsdrivende fonde i form af adgang til at overtage virksomheder med skattemæssig succession.

Der blev herefter nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der i 2015 fremlagde et forslag til en model for skattemæssig succession ved overdragelse af familieejede virksomheder til fonde. Forslaget blev imidlertid genstand for kritik, og året efter blev nedsat en ny arbejdsgruppe, og nu med deltagelse af eksterne sagkyndige. Det er denne arbejdsgruppes oplæg til nye regler på området, der nu er blevet offentliggjort, og som skatteministeren vil præsentere for partierne bag delaftalen om Vækstplan DK.

Hvorfor fondseje?

En fond er en selvejende institution og drives således som udgangspunkt ikke med det formål at skabe en gevinst for enkeltpersoner eller i enkeltpersoners interesse. I mange tilfælde er fonden etableret med henblik på at støtte almennyttige eller -velgørende formål. Der er bl.a. på denne baggrund væsentlige samfundsgevinster knyttet til drift af virksomheder i fondsregi.

Ønsket om at fremme fondsejerskab til danske virksomheder har rod i nøgne fakta, der har betydning for alle danskere. Der peges således i oplægget på, at de 100 største fondsejede virksomheder har hovedkvarter i Danmark, og i 2016 bidrog med ca. 5 pct. af alle arbejdspladser i Danmark. Oveni kommer, at fondsejede virksomheder i 2016 uddelte ca. 10 mia. kr. til almennyttige formål, heraf ca. 6 mia. til videnskabelige formål.

Hvorfor særlige skatteregler?

Efter de gældende regler vil overdragelse af en virksomhed til en fond i visse tilfælde kunne udløse et meget betydeligt skattetilsvær. Et skattetilsvær, der typisk skal udredes helt eller delvist af virksomhedens midler, og som derfor kan virke - som det bl.a. anføres i arbejdsgruppens oplæg - likviditetsdrænende og uhensigtsmæssigt påvirke driften af erhvervsvirksomheden.

Offentliggjort d. 7. juli 2018

Med arbejdsgruppens forslag til nye regler er det tanken at skabe skattemæssigt attraktive vilkår for overgang af erhvervsvirksomheder til fonde for derved at fremme fondseje som ejerform.

Arbejdsgruppens forslag

Arbejdsgruppen har efter det oplyste overvejet en lang række mulige beskatningsmodeller. I overensstemmelse med arbejdsgruppens målsætning har arbejdsgruppen imidlertid udarbejdet ét fælles forslag til en model, som efter arbejdsgruppens opfattelse lever op til de grundlæggende politiske krav om fleksible og anvendelige regler, der ikke kan misbruges.

Arbejdsgruppen har på denne baggrund foreslået en model for overdragelse af virksomheder drevet i selskabsform til fonde. Grundlæggende indebærer modellen, at både aktionæren (virksomhedsejeren) som overdrager og fonden som erhverver fritages for skatter og afgifter i forbindelse med selve overdragelsen.

Men der skal ved overdragelsen - og efter særlige principper - opgøres én samlet skat, betegnet ”stifterskat”, som fonden løbende skal forrente og afdrage i takt med, at fonden modtager overskud fra selskabet (virksomheden) eller sælger aktierne i selskabet. Skatten kan imidlertid også ”afvikles” ved at anvende disse midler til almennyttige formål.

Betingelser for beskatning

Ifølge oplægget skal en række betingelser være opfyldt for at kunne opnå beskatning efter den foreslåede beskatningsmodel ved overdragelse af et selskab til en fond.

For det første skal fonden være erhvervsdrivende og have til formål at eje og drive den overtagne virksomhed. Tanken hermed er at sikre, at den særlige skatteordning udelukkende bør kunne anvendes, hvis overdragelsen sker med henblik på, at virksomheden varigt skal være fondsejet.

Offentliggjort d. 7. juli 2018

Fonden kan ifølge oplægget have uddelingsformål, f.eks. almennyttige eller almenvælgørende formål. Centralt er imidlertid, at fonden ikke må have, hvad der betegnes som ”familieformål”. Det betyder, at den særlige skatteordning ikke kan anvendes ved overdragelse til fonde med vedtægter, der tillægger bestemte familier fortrinsret til uddelinger fra fonden eller fortrinsret til at indtage bestemte stillinger m.v.

Betingelserne om fondens formål skal ifølge oplægget være opfyldt på tidspunktet for overdragelse af virksomheden til fonden. En efterfølgende ændring af fondens formål kan ske efter de fondsretlige regler herom.

Videre skal det ifølge oplægget være en betingelse, at overdragelsen drejer sig om aktier i et selskab, der driver en ”reel erhvervsvirksomhed”. Herved forstås, at selskabet hverken på overdragelsestidspunktet eller i en periode på 5 år herefter må være en pengetank, dvs. et selskab, hvis virksomhed i overvejende grad består i udlejning af fast ejendom eller besiddelse af kontanter, værdipapirer m.v. Tilsvarende krav stilles for at kunne generationsskifte aktier med skattemæssig succession til et familiemedlem, og derved udskyde beskatningen af den ældre generations til det tidspunkt, hvor familiemedlemmet, typisk et barn, sælger aktierne i selskabet.

Endelig er det et krav, at fonden skal blive ejer af mindst 25 pct. af kapitalen i selskabet og mere end 50 pct. af stemmerettighederne efter nærmere regler herom, og videre, at udbytter tilfalder fonden i forhold til dens ejerandel.

Nærmere om beskatningen

Som allerede nævnt er det et led i arbejdsgruppens oplæg til en fremtidig beskatningsmodel, at der på tidspunktet for overdragelse af et selskab til en fond - og efter særlige principper - skal opgøres én samlet skat, betegnet ”stifterskat”.

Skatten skal opgøres på grundlag af stifterens avance på overdragelsestidspunktet, og beregnes med den skattesats, der gælder for fonde, aktuelt 22 pct. Den beregnede stifterskat skal tilføres en konto, hvis saldo løbende forrentes, indtil saldoen er nedbragt til 0 kr., eller fonden har solgt den samlede aktiepost.

Offentliggjort d. 7. juli 2018

Stifterskatten, der således i udgangspunktet er udskudt, forfalder på det tidspunkt, hvor fonden modtager udbytte eller har solgt den samlede aktiepost.

Den nærmere afvikling af stifterskatten foreslås at skulle ske derved, at skatten skal afdrages (successivt), dels med beløb, der opgøres som 22 pct. af de udbytter, som fonden modtager af aktierne i selskabet (virksomheden), og dels med beløb opgjort som 22 pct. af fondens avance ved salg af aktier i selskabet inklusiv en eventuel avance i fondens ejertid.

Men den beregnede stifterskat ved overgang af aktierne til fonden med tillæg af forrentning skal ifølge oplægget udgøre et maksimum for fondens skattebetalinger vedrørende overdragelsen af virksomheden (aktierne) til fonden.

Fonde med *almennyttige* uddelingsformål skal ifølge oplægget herudover kunne foretage afdrag på stifterskatten ved fuldt ud at anvende de modtagne udbytter eller avancer ved salg af aktierne til uddelinger eller hensættelser til almennyttige formål. Fonden kan med andre ord betale stifterskat ved at uddele midler til almennyttige formål.

Udenlandske fonde

Ifølge arbejdsgruppens oplæg skal skattemodellen for overdragelse af et selskab til en fond også kunne anvendes ved overdragelse af et selskab til udenlandske fonde indenfor EU eller EØS.

Men det er her en forudsætning, at den udenlandske fond på centrale punkter opfylder samme krav, som stilles til danske fonde for at opnå anerkendelse som en fond.

Centrale krav er i denne sammenhæng, at fondens formue er endeligt og uigenkaldeligt udskilt fra stifteren – eller med andre ord, at stifteren har givet endeligt og uigenkaldeligt afkald på formuen. Og videre, at fondens formålsbestemmelse kun kan ændres efter regler, der kan sidestilles med de danske regler herom.

Offentliggjort d. 7. juli 2018

Videre forløb

I skatteministerens pressemeddelelse om offentliggørelsen af arbejdsgruppens oplæg er oplyst, at oplægget nu vil blive præsenteret for aftalepartierne bag Vækstplan DK. Der er således endnu et stykke vej, til Folketinget har vedtaget de nødvendige regler for at føre arbejdsgruppens oplæg ud i livet.

— o —